

بررسی نتایج به کارگیری حسابداری تورمی بر شاخص‌های ارزیابی عملکرد در صنایع کانی‌های غیر فلزی بورس اوراق بهادار تهران

فاطمه اشرفی زاوه*^۱، محمد حسن قلیزاده^۲، کیخسرو یاکیده^۳

۱- کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان، دانشکده مدیریت و اقتصاد

۲- دانشیار، دانشگاه گیلان، دانشکده اقتصاد و مدیریت

۳- استادیار، دانشگاه گیلان، دانشکده مدیریت

نویسنده مسئول: ashrafi.fatemeh202@gmail.com

چکیده

پدیده تورم به عنوان یکی از مهمترین مشکلات اقتصاد ایران همواره در مرکز توجه محققین بوده است. مشکل تورم در کشور سبب شده است که صورت‌های مالی شرکت‌ها بعضی واقعیت‌ها را به درستی منعکس نکنند. در یک نظام مبتنی بر بهای تمام شده تاریخی، دارایی‌ها و بدهی‌ها به بهای تحصیل اندازه‌گیری می‌شوند. اما با تغییر سطح عمومی قیمت‌ها به دلیل شرایط اقتصادی مانند رشد بی رویه حجم پول، اضافه تقاضا در بازار کالا، فشار هزینه و افزایش قیمت نهاده‌های تولیدی و در نهایت عوامل ساختاری و تنگناهای موجود در بخش‌های مختلف و ضعف بخشهای کشاورزی و تجارت خارجی، ارزش پول نیز به تناسب آن تغییر می‌کند، در نتیجه ارزش مبالغ گزارش شده در صورت‌های مالی بر فرض ثابت بودن پول، قابل اتکاء نمی‌باشند. حسابداری تورمی به عنوان صورت‌های مالی تکمیلی می‌تواند اشکالات ناشی از کاهش ارزش پولی را مرتفع نماید. ارزیابی عملکرد به عنوان یکی از مهمترین فرآیندهای استراتژیک سازمان‌ها و جوامع عصر نوین، ابزاری توانمند در جهت پیاده‌سازی برنامه‌های سازمان و تحقق اهداف آن به شمار می‌رود. امروزه شاخص‌های مختلفی برای ارزیابی عملکرد مورد استفاده قرار می‌گیرند. پژوهش حاضر برخی از شاخص‌های ارزیابی عملکرد را که در پنج گروه از شاخص‌های ارزیابی عملکرد قرار می‌گیرند را در شرایط تورمی برای شرکت‌های صنعت کانی‌های غیر فلزی بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۶-۱۳۹۲ با هدف بررسی میزان تأثیرگذاری آثار تورم بر این شاخص‌ها که بر حسب شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی تعدیل شدند مد نظر قرار داده است. آزمون فرضیه‌های پژوهش از طریق آزمون مقایسه زوجی و آماره t صورت گرفت. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که تورم تأثیر انکار ناپذیری بر شاخص‌های تهیه شده بر مبنای بهای تاریخی دارد چرا که تورم یکی از واقعیت‌هایی است که واحد اندازه‌گیری در حسابداری و بهای تمام شده تاریخی را به چالش می‌کشد.

کلمات کلیدی: تورم، حسابداری تورمی، بهای تمام شده تاریخی، ارزیابی عملکرد.